

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 132/2020 din 7 august 2020

privind măsuri de sprijin destinate salariaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru stimularea creșterii ocupării forței de muncă

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 720 din 10 august 2020

Având în vedere faptul că, pe termen scurt, provocarea cea mai importantă rămâne combaterea și limitarea efectelor crizei COVID-19 asupra sănătății și economiei, fapt care impune adoptarea unor măsuri economice de redresare și de creștere a încrederii populației,

întrucât starea de urgență instituită în 16 martie 2020 prin Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României a fost prelungită prin Decretul nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, iar starea de alertă a fost instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, aprobată cu modificări și completări prin Hotărârea Parlamentului României nr. 5/2020, cu modificările și completările ulterioare, și prelungită prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2020, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare necesitatea adoptării unor măsuri de sprijin imediat pentru stimularea angajării persoanelor care și-au pierdut locul de muncă sau au fost în imposibilitatea de a se angaja și care prin pierderea acestor venituri sunt supuse riscului de excluziune socială,

având în vedere că în perioada stării de urgență, precum și a celei de alertă au fost adoptate măsuri în acord cu schimbările înregistrate pe piața muncii astfel încât impactul negativ asupra acesteia să fie cât mai redus,

ținând cont de faptul că se mențin în continuare regulile de distanțare fizică, inclusiv la locul de muncă, context în care telemunca este o soluție avantajoasă,

întrucât actualul context socioeconomic influențează semnificativ piața forței de muncă și rata șomajului, se impune, pe de o parte, stimularea persoanelor de a fi active pe piața muncii și, pe de altă parte, impulsivitatea angajatorilor de a utiliza forme alternative de muncă.

Luând în considerare faptul că adoptarea de măsuri de sprijin are în vedere consolidarea pieței muncii, concomitent cu prevenirea creșterii ratei șomajului la

nivel național, precum și asigurarea unei surse de venit salariaților, contribuind astfel la reducerea efectelor sociale negative determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2,

ținând cont de faptul că neadoptarea unor măsuri urgente, cu caracter excepțional, ar putea contribui la scăderea veniturilor din economie concomitent cu creșterea șomajului la nivel național și a riscului de excluziune socială, precum și la amplificarea decalajului socioeconomic dintre persoanele a căror activitate a fost afectată direct de epidemia SARS-CoV-2 și restul populației,

având în vedere instituirea stării de urgență, a stării de alertă sau a altei situații excepționale care produce efecte negative asupra raporturilor de muncă, se impune necesitatea reglementării unor măsuri atât pentru protejarea și sprijinirea angajatorilor, cât și pentru asigurarea unui nivel de protecție adecvată angajaților.

Luând în considerare experiența țărilor care au avut impact pozitiv în flexibilizarea raporturilor de muncă și care au vizat acțiuni în planul sănătății publice, concomitent cu reducerea, respectiv limitarea activităților socioeconomice, precum și faptul că în condițiile în care aceste măsuri nu vor fi luate, veniturile necesare traiului zilnic pentru aproximativ 600.000 de angajați și profesioniști definiți de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, vor fi afectate în mod negativ,

aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată și impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

ART. 1

(1) Prin derogare de la prevederile art. 112 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul reducerii temporare a activității determinate de instituirea stării de urgență/alertă/asediu, în condițiile legii, angajatorii au posibilitatea reducerii timpului de muncă a salariaților cu cel mult 50% din durata prevăzută în contractul individual de muncă, cu informarea și consultarea sindicatului, a reprezentanților salariaților sau a salariaților, după caz, anterior comunicării deciziei salariatului.

(2) Reducerea timpului de muncă în condițiile prevăzute la alin. (1) se stabilește prin decizia angajatorului, pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare consecutive, angajatorul având obligația de stabilire a programului de muncă pentru întreaga lună. Reducerea timpului de muncă se aplică și în cazul programului de muncă în ture, precum și în cazul programului de muncă inegal.

(3) Decizia angajatorului privind reducerea timpului de muncă, programul de lucru, modul de repartizare a acestuia pe zile și drepturile salariale aferente se comunică salariatului cu cel puțin 5 zile înainte de aplicarea efectivă a măsurii și se transmite în registrul general de evidență a salariaților cel târziu în ziua anterioară producerii acesteia.

(4) Pe durata reducerii timpului de muncă în condițiile prevăzute la alin. (1) salariații afectați de măsură beneficiază de o indemnizație de 75% din diferența dintre salariul de bază brut prevăzut în contractul individual de muncă și salariul de bază brut aferent orelor de muncă efectiv prestate ca urmare a reducerii timpului de muncă, în completarea drepturilor salariale cuvenite, calculate la timpul efectiv lucrat.

(5) Indemnizația prevăzută la alin. (4) este suportată de angajator și se achită la data plății salariului aferent lunii respective, urmând a se deconta din bugetul asigurărilor pentru șomaj după îndeplinirea de către angajator a obligațiilor declarative și de plată aferente veniturilor din salarii și asimilate salariilor din perioada pentru care se face solicitarea în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Procedura de decontare a sumelor, precum și perioada de aplicare a măsurii prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(6) În situația în care angajatorul nu recuperează indemnizația acordată potrivit alin. (5) de la bugetul asigurărilor pentru șomaj, acesta nu are dreptul de a o recupera de la salariat.

(7) Indemnizația prevăzută la alin. (4) reprezintă venit de natură salarială și este supusă impozitării și plății contribuțiilor sociale, în condițiile legii. Pentru calculul impozitului pe venit se aplică regulile prevăzute la art. 78 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(8) În situația în care, în cursul aceleiași luni, salariatul obține atât venituri din salarii, cât și indemnizația prevăzută la alin. (4), în vederea impozitării, acestea se cumulează, în vederea acordării deducerii personale. Impozitul lunar se determină potrivit prevederilor art. 78 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Pe perioada de aplicabilitate a măsurii prevăzute la alin. (1) sunt interzise angajarea de personal pentru prestarea unor activități identice ori similare cu cele prestate de către salariații al căror timp de muncă a fost redus, precum și subcontractarea de activități desfășurate de salariații al căror timp de muncă a fost redus. Interdicția se raportează și la nivel de filială, sucursală sau alte sedii secundare definite de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(10) Pe perioada de aplicabilitate a măsurii prevăzute la alin. (1), salariatul beneficiază de toate celelalte drepturi prevăzute în contractul individual de muncă sau în contractul colectiv de muncă, proporțional cu timpul efectiv lucrat.

(11) Angajatorul poate dispune măsura reducerii timpului de muncă în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) și poate solicita decontarea indemnizației prevăzute la alin. (4) dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) măsura afectează cel puțin 10% din numărul de salariați ai unității;

b) reducerea activității este justificată de o diminuare a cifrei de afaceri din luna anterioară aplicării măsurii prevăzute la alin. (1) sau, cel mult, din luna dinaintea lunii anterioare acesteia cu cel puțin 10% față de luna similară din anul anterior. În cazul organizațiilor neguvernamentale, precum și al angajatorilor din categoria reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, diminuarea se raportează la veniturile realizate.

(12) Pe perioada aplicării măsurii prevăzute la alin. (1), salariații afectați de această măsură nu pot efectua muncă suplimentară la același angajator.

(13) Pe perioada aplicării măsurii prevăzute la alin. (1), salariaților afectați nu le poate fi redus programul de lucru în temeiul art. 52 alin. (3) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(14) Prin excepție de la prevederile alin. (10), în cazul angajatorilor care aplică măsura prevăzută la alin. (1), acordarea de bonusuri, precum și alte adaosuri la salariul de bază pentru structura de management a angajatorului se efectuează după finalizarea perioadei de aplicare a măsurii.

(15) În lunile în care se aplică reducerea timpului de muncă, în condițiile prevăzute la alin. (1), angajatorul nu poate iniția concedieri colective.

(16) Prevederile alin. (1) - (15) se aplică și în cazul ucenicilor, cu condiția ca angajatorul să asigure ucenicului accesul la pregătire teoretică și practică pentru dobândirea competențelor prevăzute de standardul ocupațional, respectiv de

standardul de pregătire profesională, potrivit Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările ulterioare.

ART. 2

(1) Indemnizația prevăzută la art. 1 alin. (4) se ia în calcul la stabilirea stagiului de cotizare de minimum 12 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei înregistrării cererii pentru indemnizația de șomaj, acordată potrivit Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prin excepție de la prevederile art. 220⁵ din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, angajatorii datorează contribuția asiguratorie pentru muncă pentru perioada prevăzută la art. 1 atât pentru drepturile salariale aferente timpului de muncă lucrat, cât și pentru indemnizația prevăzută la art. 1 alin. (4) care constituie stagiu asimilat în sistemul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Pentru stabilirea și calculul indemnizației de șomaj prevăzute de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, se utilizează și indemnizația prevăzută la art. 1 alin. (4).

ART. 3

(1) În cazul reducerii temporare a activității determinate de situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1), pe perioada stabilită potrivit prevederilor art. 1 alin. (5), profesioniștii, astfel cum sunt reglementați de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și persoanele care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată, cu modificările ulterioare, beneficiază, la cerere, în baza declarației pe propria răspundere, de o indemnizație lunară de 41,5% din câștigul salarial mediu brut prevăzut de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 6/2020, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Plata indemnizației prevăzute la alin. (1) se realizează de la bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București.

(3) Pentru indemnizația prevăzută la alin. (1) se datorează impozit pe venit, contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate, în cotele prevăzute în Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, sau potrivit reglementărilor specifice, în cazul profesioniștilor asigurați în sisteme proprii de asigurări sociale.

(4) Obligațiile fiscale menționate la alin. (3) se declară prin declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice și se plătesc de către persoanele fizice beneficiare la termenul prevăzut la art. 122 alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția persoanelor care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr. 1/2005, republicată, cu modificările ulterioare, ale căror obligații fiscale se declară, se rețin și se plătesc de către societatea cooperativă, prin declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, la termenele prevăzute la art. 147 alin. (1) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare

(5) Durata efectivă de aplicare a măsurii prevăzute la alin. (1), categoriile de profesioniști, precum și procedura de plată a indemnizației se stabilesc prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 1 alin. (5). Prin excepție, în anul 2020, beneficiază de indemnizația prevăzută la alin. (1) profesioniștii și persoanele care au încheiate convenții individuale de muncă în baza Legii nr. 1/2005, republicată, cu modificările ulterioare, care au beneficiat de indemnizația prevăzută la art. XV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul protecției sociale în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 59/2020, cu completările ulterioare.

ART. 4

(1) Pentru persoanele care desfășoară activități necalificate cu caracter ocazional, potrivit prevederilor Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare zilieri, care își desfășoară activitatea în unul dintre domeniile prevăzute la art. 13 din Legea nr. 52/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, afectate de întreruperea sau restrângerea activității ca urmare a efectelor coronavirusului SARS-CoV-2, pentru o perioadă de trei luni, la alegerea beneficiarului de lucrări, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2020, se acordă de la bugetul de stat o sumă reprezentând 35% din remunerația cuvenită zilei de muncă.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) se acordă de către beneficiarul de lucrări, din bugetul propriu, la momentul plății contravalorii muncii zilnice, și, ulterior, se decontează integral, la cererea acestuia, pentru persoanele pentru care a fost plătită, de la bugetul de stat alocat Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București. Decontarea se efectuează în termen de cel mult 10

zile de la data depunerii cererii, în baza unei proceduri care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Cererea prevăzută la alin. (2) însoțită de listele cu zilierii beneficiari ai sumei prevăzute la alin. (1) se depun de către beneficiarii de lucrări, spre decontare și încasare, la agențiile pentru plăți și inspecție socială județene, respectiv a municipiului București în a căror rază teritorială își desfășoară activitatea sau își au sediul social, lunar, pentru luna anterioară, până la data de 5 a fiecărei luni, în format electronic.

(4) În situația în care cererea este depusă de către beneficiarul de lucrări la o dată ulterioară celei prevăzute la alin. (3), suma aferentă lunii pentru care se solicită se decontează în luna următoare.

(5) Suma prevăzută la alin. (1) reprezintă venit de natură salarială pentru care se datorează impozit pe venit și contribuție de asigurări sociale pentru care există obligația plății potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 5

(1) Până la 31 decembrie 2020, dar nu mai mult de o perioadă de 3 luni, la alegerea angajatorului, pentru angajații care încheie contracte individuale de muncă pe perioadă determinată de până la 3 luni, se asigură decontarea unei părți din salariul acordat acestora, suportată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, reprezentând 41,5% din salariul aferent zilelor lucrate în aceste locuri de muncă, pentru o perioadă de lucru de 8 ore/zi, dar nu mai mult de 41,5% din câștigul salarial mediu brut prevăzut de Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr. 6/2020, cu modificările și completările ulterioare, aferent perioadei lucrate.

(2) Angajatorul are obligația de a plăti integral contravaloarea muncii prestate în baza contractului individual de muncă pe perioadă determinată, suma reprezentând procentul de 41,5% prevăzut la alin. (1) fiind decontată ulterior de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, denumită în continuare ANOFM.

(3) Decontarea sumei prevăzute la alin. (1) se face la cererea angajatorilor pe baza declarației pe propria răspundere din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) însoțită de lista persoanelor pentru care se solicită decontarea sumei prevăzute la alin. (1), asumată de reprezentantul legal al angajatorului, după îndeplinirea de către aceștia a obligațiilor declarative și de plată aferente veniturilor din salarii și asimilate salariilor, prevăzute de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, din perioada pentru care se face solicitarea.

(4) Decontarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a sumelor prevăzute la alin. (1) se efectuează în termen de cel mult 10 zile de la data depunerii cererii prevăzute la alin. (3), în baza unei proceduri care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

ART. 6

(1) Pentru desfășurarea activității în regim de telemuncă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă, se acordă, o singură dată, angajatorilor pentru fiecare telesalariat un sprijin financiar în valoare de 2.500 lei în scopul achiziționării de pachete de bunuri și servicii tehnologice necesare desfășurării activității în regim de telemuncă.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) se acordă, în ordinea depunerii solicitărilor, până la 31 decembrie 2020, din bugetul asigurărilor de șomaj, prin ANOFM, în limita fondurilor alocate cu această destinație, angajatorilor, pentru angajații care au lucrat în regim de telemuncă în perioada stării de urgență pentru cel puțin 15 zile lucrătoare.

(3) Modalitatea de acordare și categoriile de bunuri ce pot fi achiziționate conform alin. (1) se stabilesc prin ordin al ministrului muncii și protecției sociale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 10 zile de la publicarea prezentei ordonanțe de urgență.

(4) În termen de 30 de zile de la acordarea sumei prevăzute la alin. (1), angajatorul are obligația de a transmite ANOFM documente justificative referitoare la achiziția categoriilor de bunuri stabilite prin ordinul ministrului muncii și protecției sociale.

(5) În cazul nerespectării obligației de transmitere a documentelor justificative referitoare la achiziția categoriilor de bunuri stabilite prin ordinul ministrului muncii și protecției sociale, angajatorul restituie integral suma acordată, în termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (4).

ART. 7

(1) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică următoarelor categorii de angajatori:

a) instituții publice, astfel cum sunt acestea definite prin Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

b) angajatorii care se află în faliment, dizolvare, lichidare sau care au activitățile suspendate, potrivit legii;

c) angajatorii care sunt înregistrați în jurisdicții necooperante în scopuri fiscale.

(2) Indemnizația prevăzută la art. 1 alin. (4) nu se cumulează pentru același angajat cu măsura prevăzută la art. 5, cu măsurile active de sprijin acordate potrivit art. I și III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2020 pentru instituirea unor măsuri active de sprijin destinate angajaților și angajatorilor în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, precum și pentru modificarea unor acte normative și nici cu măsurile de stimulare a angajatorilor finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj prevăzute de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 8

(1) Primirea la muncă sau prestarea oricărui alt tip de muncă, inclusiv în regim de telemuncă sau muncă la domiciliu în interesul angajatorului, a unuia sau a mai multor salariați, în afara programului de lucru stabilit în conformitate cu art. 1, constituie contravenție și angajatorul se sancționează cu amendă de 20.000 lei pentru fiecare persoană astfel identificată, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei.

(2) Dispozițiile referitoare la contravenția prevăzută la alin. (1) se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 9

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor potrivit prevederilor art. 8 se efectuează de către inspectorii de muncă.

ART. 10

Pentru anul 2020, hotărârea Guvernului prevăzută la art. 1 alin. (5), art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (4) se aprobă în termen de maximum 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

ART. 11

Prevederile art. 8 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU

LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Raluca Turcan

Ministrul muncii și protecției sociale,

Victoria Violeta Alexandru

Ministrul finanțelor publice,

Vasile-Florin Cîțu

p. Ministrul economiei, energiei și mediului de afaceri,

Daniela Nicolescu,

secretar de stat

București, 7 august 2020.

Nr. 132.